

Moerdijk

Eerlijk, sociaal en duurzaam

Verkiezingsprogramma

Raadsperiode 2022-2026

Concept 3 november 2021

Inhoud

Inleiding en leeswijzer	3
Een mooie, prettige leefomgeving	4
Woningbouw en ‘eerlijk wonen’	6
Een duurzame toekomst.....	9
Goed ouderenbeleid	10
Integratie van statushouders.....	11
Onderwijs en jeugdzorg.....	12
Jongeren goed op weg.....	14
Leefbaar inkomen en armoedebestrijding	15
Cultuur, sport en verenigingen	17
Een daadkrachtig en innovatief bestuur.....	19
Speerpunten per kern.....	21
Kandidatenlijst 2022 – 2026	27

Eerlijk, sociaal en duurzaam

Inleiding en leeswijzer

Als iets duidelijk is geworden in de afgelopen jaren, met de Covid-pandemie, misdaden en klimaatverandering, dan is het wel de noodzaak om aan onze samenleving een eerlijker en duurzamere draai te geven. Doorgaan op de huidige voet waarin de kloof tussen geslaagd en rijk, en kansarm en achtergelaten worden, steeds dieper wordt en de leefomgeving onveiliger, voller en vuiler, biedt voor de samenleving als geheel geen of te weinig perspectief. De Covid-pandemie, Limburg en de overstromingen, de Verenigde staten met temperaturen boven de 50 graden; het maakt allemaal helder dat ook het rijke deel van de wereld voor ingrijpende keuzes staat.

Arm en kwetsbaar is niet meer exclusief voor andere tijden en andere volkeren, maar verschijnen “om de hoek”. Als gemeentelijke politici kunnen wij weinig of beperkt verschil maken bij de noodzakelijke wereldwijde, landelijke en hard nodige veranderingen. Wat we wel kunnen doen is vanuit ons perspectief als gemeente verantwoordelijkheid nemen en via herkenbare en uitvoerbare acties hieraan bijdragen. Want ergens niet (wettelijk) verantwoordelijk voor zijn, betekent niet dat je er geen verantwoordelijkheid voor kunt nemen! Duurzamer, Eerlijker en Socialer worden EN DAT IS WAT WE MET HULP VAN UW STEM EN INZET WILLEN DOEN.

Waarom? Wat? En hoe? Dat leest u in dit verkiezingsprogramma 2022-2026. We kiezen er in dit programma voor niet alle standpunten (opnieuw) uit te schrijven, maar te focussen op specifieke en deels nieuwe onderwerpen voor de raadsperiode 2022-2026. De sociaaldemocratische grondbeginselen en standpunten van de PvdA zijn immers duidelijk.

Dit verkiezingsprogramma bevat allereerst een deel met de voor ons belangrijke punten voor heel Moerdijk. Daarna wordt in het tweede deel per kern aangegeven wat er volgens de PvdA moet gebeuren in de komende periode.

Ons verkiezingsprogramma is ondanks een focus op hoofdlijnen een omvangrijk document geworden. Dat geeft aan dat we op alle fronten ambitieus zijn om ervoor te zorgen dat het iedereen goed afgaat in onze gemeente.

Een mooie, prettige leefomgeving

Onkruidbestrijding en onderhoud adequaat uitvoeren

Typisch aan Moerdijk is haar omvang: 11 kernen met een open polderlandschap. Een groot hekelpunt in de afgelopen jaren is dat het groen en voorzieningen binnen de kernen niet voldoende worden onderhouden. En dat er veel klachten zijn over onkruid en te weinig aandacht voor onkruidbestrijding. Daarnaast ervaren inwoners een vertroebeld, onverzorgd straatbeeld met vuil/afval, maar ook gevaarlijke situaties door onkruid. Kortom: de gemeente heeft gefaald als het gaat om het bijhouden van de leefomgeving van de inwoners. Dat moet anders.

Het groen moet in alle kernen beter worden bijgehouden, ook als het veel heeft geregend en het onkruid snel groeit. Daarom willen wij als PvdA Moerdijk dat er wordt gekeken naar mogelijkheden om sneller en beter onkruid te bestrijden. Inwoners moeten erop kunnen rekenen dat de gemeente zorgt voor een schone, nette en mooie leefomgeving. Metershoog en overal opduikend onkruid hoort daar niet bij, meer financiële middelen voor onderhoud van de openbare ruimte, groenbeheer en onkruidbestrijding wel. Op dit moment wordt er een externe partij ingehuurd om te zorgen voor het groenonderhoud. Voortzetting en verkenning van nieuwe mogelijkheden voor sociaal opdrachtgeverschap zijn voor ons belangrijk. Een voorbeeld is meer focus op inzet van bedrijven. Deze bedrijven kunnen wat ons betreft subsidie of andere voordelen krijgen als zij mensen in dienst nemen die een afstand hebben tot de arbeidsmarkt.

Een optie is ook om te kijken naar de omvorming van de gemeentelijke beplanting. In andere gemeenten wordt er geëxperimenteerd met beplanting die voor minder onkruid zorgt. Dat is ook een mogelijkheid voor onze gemeente. Dat kan de huidige snelle, extreme groei van onkruid tegengaan.

Ook het onderhoud van voet- en fietspaden laat op diverse plaatsen in de gemeente te wensen over. Geen fraai gezicht, maar bovendien ongemakkelijk en zelfs gevaarlijk. Zeker voor mensen die minder goed ter been zijn. Ook hier is een flinke verbetering nodig!

Beleefbare natuur dichtbij huis

Groen en natuur zijn enorm belangrijk. In de 'oude' bestemmingsplannen had de gemeente de mogelijkheid om te zorgen voor voldoende bescherming van het groen, natuur en de belangen van bewoners. In de Omgevingswet ligt de nadruk op de initiatiefnemers en het idee van 'het moet toch kunnen, tenzij'. Dit mag geen nadelige effecten hebben op ons groen en onze natuur. In het gemeentelijke omgevingsplan en via de instrumenten voor ruimtelijke ordening moet dit geborgd blijven worden.

Moerdijk heeft niet veel bos en gebiedsspecifieke natuur in haar buitengebied en in de kernen. PvdA is voorstander van het uitbreiden van groen op geschikte plekken in de gemeente, zoveel mogelijk gekoppeld aan de 'blauwe' waterstructuren en uiteraard aan het provinciale natuurnetwerk. Moerdijk is een uitgestrekte gemeente. Goede wegen zijn belangrijk, alsook voldoende parkeergelegenheid.

Werken aan natuur moet tegelijkertijd gekoppeld worden aan beleving van die natuur. Buiten spelen, fietsen, wandelen in de natuur, enz. doen de mens goed. PvdA Moerdijk wil de natuur die er is toegankelijker maken door bijvoorbeeld aanleg van eenvoudige wandelpaden om een ommetje in de natuur, langs de waterkant, langs het boerenerf te kunnen maken. Het Hollands Diep moet aan de zuidoever binnen de gemeente beter bereikbaar en toegankelijk worden. Ook willen we andere voorzieningen stimuleren en realiseren, zoals steigers, rustplaatsen voor toerfietsers en dergelijke. Hiervoor zetten we een meerjarig programma op en zoeken we de samenwerking met andere spelers. Aan boeren en andere grondeigenaren vragen we het landschap mooi te maken of te houden en open te stellen voor bijvoorbeeld voetgangers en fietsers, daar waar passend. Hiervoor zijn bestaande subsidiemogelijkheden, maar waar nodig verkennen we ook nieuwe wegen

die meer mogelijk maken. Ook willen wij verdere verstening van tuinen voorkomen door een subsidie te geven aan mensen die de stenen uit hun tuin halen en willen vergroenen.

PvdA heeft gepleit voor avontuurlijke speelplaatsen in of nabij onze kernen. In de afgelopen periode is bijvoorbeeld de voetbalkooi in Zevenbergen gerealiseerd. Daarnaast zullen er in Zevenbergen, Langeweg en Standdaarbuiten Tiny Forests (kleine bossen ter grootte van een tennisveld) worden gerealiseerd. PvdA Moerdijk wil in iedere kern een Tiny Forest. Daarnaast willen wij meer en veilige speelplekken voor kinderen realiseren in alle kernen, wat ook het buiten spelen stimuleert.

Het is onmogelijk om binnen alle kernen op te leggen dat er maar 30 km/u gereden gaat worden met de auto. Dat is ook niet te handhaven. Wel moet er binnen woonwijken 30 km/u gereden worden, maar dat is nu al het geval.

We willen geen extra geld uitgeven aan boa's. De huidige capaciteit achten wij voldoende. De meerwaarde van extra boa's zien wij niet. Wel willen wij intensiever samenwerken met het Openbaar Ministerie en de politie om onveiligheid, criminaliteit en ondermijning aan te pakken. Daar zien wij een grotere rol voor de politie, niet voor de boa's.

Wij zien niets in een gemeentelijk vuurwerkverbod. De afgelopen jaren in corona-tijd hebben we ook gezien dat een vuurwerkverbod moeilijk te handhaven is. Mensen moeten de vrijheid hebben om daar hun eigen verantwoorde keuzes in te maken.

Woningbouw en 'eerlijk wonen'

Wonen is een eerste levensbehoefte.

Wonen is meer dan een dak boven je hoofd, het is een ankerpunt voor ons allemaal, de basis van een verbonden samenleving en een basis voor het tegemoet kunnen treden van de wereld. Wonen doe je in een buurt of wijk, dorp of stad, te midden van en samen met anderen. Dat betekent dat er voldoende betaalbare huizen voor uiteenlopende soorten huishoudens beschikbaar moeten zijn. Iedereen dient goed te kunnen wonen voor een eerlijk deel van het besteedbaar inkomen.

In grote delen van ons land is echter sprake van een ongekend ernstige wooncrisis. Dat geldt ook in verschillende kernen van de gemeente Moerdijk. Voor starters is het nagenoeg onmogelijk om een fatsoenlijke en betaalbare woning te vinden. Ouderen willen best levensloopbestendig gaan wonen, maar er is voor velen nauwelijks passend aanbod. Middenhuur en betaalbare koop is slechts mondjesmaat voorradig. Onze idealen van een dak boven je hoofd, genoeg ruimte om in te leven en betaalbare woonlasten zijn daardoor voor lang niet iedereen haalbaar.

Met 'bouwen, bouwen, bouwen' alléén komt het einde aan deze wooncrisis niet in zicht. Wanneer we de markt - net als de afgelopen decennia - niet beteugelen en maximaal rendement voor een kleine groep vastgoedondernemers, beleggers en projectontwikkelaars stellen boven het algemeen belang van voldoende betaalbare en fatsoenlijke woningen voor iedereen, zal het tekort aan betaalbare huur- en koopwoningen alleen maar toenemen.

Alleen als we binnen onze mogelijkheden de regie terugpakken, met maatschappelijke verantwoordelijke projectontwikkelaars samenwerken en de volkshuisvesting in ere herstellen, kunnen we ervoor zorgen dat er in onze gemeente voldoende betaalbare woningen gebouwd gaan worden. En dat iedereen fijn kan (blijven) wonen in onze gemeente.

Meer, gemengder en doelgroepgericht bouwen

Op dit moment ervaren we een overspannen woningmarkt. De prijzen van koopwoningen zijn fors omhooggeschoten. Voor starters is het nagenoeg onmogelijk een betaalbare woning in de kernen te vinden. De PvdA wil de tweedeling, die er is tussen bezitters van eigen woningen met veel financiële zekerheid en minder kapitaalcrachtige kopers en huurders, verkleinen.

Belangrijke oplossing voor de wooncrisis: veel meer en gemengder bouwen. De kernen van Moerdijk hebben te maken met bevolkingsafname, vergrijzing en het wegtrekken van jonge bewoners. Dit vraagt om vooruitdenken. Wij streven naar gemengde wijken in steden en gemengde dorpen. Dit betekent dat er ruimte is voor diversiteit, jongeren, alleenstaanden, gezinnen met jonge (en oudere) kinderen, meerdere generaties van een familie onder één dak, ouderen, statushouders. Gemengde wijken passen bij het idee van een inclusieve samenleving. Wij staan niet toe dat de lagere inkomens worden verdrongen naar buiten onze gemeente.

Er moet kern- en doelgroepgericht gebouwd worden. Er dienen huizen gebouwd te worden van alle soorten en maten om alle inkomensniveaus te kunnen voorzien: sociale huurappartementen voor studenten, tiny houses voor bijvoorbeeld jongeren die in de eigen kern op zichzelf willen wonen; sociale huurwoningen voor gezinnen, starterswoningen, woningen voor middeninkomens en seniorenappartementen.

Doorstroom binnen sociale woningbouw

Binnen de sociale woningbouw is doorstroom nodig. Vele gezinswoningen worden bewoond door een- of tweepersoons huishoudens omdat de kinderen inmiddels het huis uit zijn. Doorstroom naar kleinere woningen vindt niet plaats. Wie de website Klik-voor-wonen bezoekt, zal zien dat bij vrijkomende huizen in de gemeente Moerdijk er honderden inschrijvingen zijn, dus honderden mensen die in de rij staan voor dat ene huis. Dit moet

anders. Eerste prioriteit na de verkiezingen is dan ook het opstellen van programma voor duurzaam wonen in alle kernen van Moerdijk. Daarbij dienen er rap meer sociale huurwoningen te worden gebouwd. De wachtlijsten om in aanmerking te komen voor een sociale huurwoning zijn veel te lang. Dat zorgt ervoor dat mensen noodgedwongen de gemeente moeten verlaten. We gaan voor een kerngericht en naar doelgroepen gedifferentieerd woonbeleid.

Sturen met grondbeleid

Met actief grondbeleid stimuleren we de bouw van betaalbare huur- en koopwoningen en voorkomen we dat grond in handen valt van speculerende beleggers en projectontwikkelaars. We differentiëren waar mogelijk in onze grondprijzen. Voor de realisatie van sociale huurwoningen hanteren we een andere prijs (sociale grondprijs) dan voor de realisatie van dure koopwoningen van boven de NHG-grens.

Het mag niet zo zijn dat grote kernen voorrang krijgen op kleinere kernen voor de bouw van woningen. Er moet in alle kernen naar verhouding evenveel gebouwd worden. Immers, woningbouw en het aantrekken van nieuwe inwoners is van groot belang voor de leefbaarheid van kleine kernen en het behoud van voorzieningen, zoals de basisschool.

Gemeente moet sturend zijn in sociale keuzes

We zorgen ervoor dat marktpartijen tot sociale keuzes komen. Met een op te stellen doelgroepenverordening¹ en onze planologische instrumenten zorgen we ervoor dat onze doelstellingen ook daadwerkelijk behaald worden. We zetten we lokale instrumenten als bestemmingsplannen, de structuurvisie (omgevingsvisie), woonvisie en de huisvestingsverordening in. In ons Omgevingsplan en onze Omgevingsvisie (nu nog bestemmingsplannen, structuurvisie) en woonvisie leggen we vast waar en hoeveel procent sociaal moet worden gebouwd en voor hoeveel procent middelduur en hoeveel procent duur in de verschillende kernen binnen de gemeente. We leggen per kern vast dat van de te bouwen betaalbare woningen een nader te bepalen percentage huurwoningen onder de liberalisatiegrens valt en een nader te bepalen percentage koopwoningen tot € 300.000.

We leggen in de prestatieafspraken met woningcorporaties vast hoeveel sociale huurwoningen er de komende jaren gebouwd gaan worden én hoeveel er maximaal verkocht mogen worden. Hiermee voorkomen we dat er meer sociale huurwoningen verkocht worden dan er gebouwd worden. In de doelgroepenverordening leggen we ook vast voor welke inkomensgroepen de sociale koopwoningen bedoeld zijn.

Tempo maken

We willen veel meer vaart in de woningbouw dan de huidige praktijk. De fase van voorbereiding tot en met realisatie duurt nu veel te lang en moet flink korter kunnen. We stellen daarvoor onder andere bij alle woningbouwlocaties in onze gemeente een realisatieplicht van twee jaar in. Projectontwikkelaars worden zo gedwongen om binnen afzienbare tijd woningen te realiseren. Daarmee bestrijden we het woningtekort en voorkomen we dat projectontwikkelaars met speculatie de prijs van woningen nog verder opdrijven. Om speculatie met woningen tegen te gaan voeren we bij nieuwbouwwoningen een anti-speculatiebeding van vijf jaar in.

Doorstroming bevorderen

Om de doorstroom van een- en tweepersoonshuishoudens uit eengezinswoningen te bevorderen krijgt deze groep voorrang bij de toewijzing van sociale huur en/of nieuwe middeldure appartementen. Met de

¹ Hiermee leggen we vast hoelang de sociale en middeldure huurwoningen behouden blijven als sociale en middeldure huurwoningen. Wij stellen deze instandhoudingstermijn op minimaal 25 jaar, zodat deze woningen voor langere tijd betaalbaar blijven.

projectontwikkelaar maken we de afspraak, dat nieuw opgeleverde appartementen een maand openstaan voor mensen die een grote woning willen verlaten. We stimuleren de doorstroom van ouderen uit eengezinswoningen. Hiervoor zetten we in onze gemeente per kern (maatwerk) in op levensloopbestendige en gelijkvloerse woningen en appartementencomplexen. In onze vergrijzende gemeente is levensloopbestendig kunnen wonen belangrijk.

Extra aandacht voor jongeren en starters

Jongeren en starters uit onze gemeente kunnen geen betaalbare (sociale) huurwoning vinden en vertrekken of blijven daarom lang thuis wonen. In de huisvestingsverordening leggen we daarom de voorrangregels vast voor het toewijzen van sociale en middeldure huur aan mensen met lokale binding². Zij krijgen voorrang bij 50% van de vrijgekomen en recent opgeleverde sociale huurwoningen en bij 50% van de middeldure huurwoningen. Om starters een eerlijke kans te geven op een koopwoning spreken we met projectontwikkelaars af dat 30% van de gerealiseerde nieuwbouwwoningen naar starters gaat. Voor koophuizen leggen we dat vast in bestemmingsplannen en overeenkomsten.

Leegstaande gebouwen benutten

We willen leegstand voorkomen. Leegstaande bedrijfspanden, schimmige schuren en stallen zijn ongewenst en hebben een aantrekkingskracht op verkeerde investeerders. In het kader van inbreidingsmogelijkheden voor woningbouw, maar ook gezien de aanpak van ondermijning en drugslabs, is het transformeren van deze panden naar woningen een oplossing. Dit geldt ook voor oudere bedrijventerreinen in bijvoorbeeld Klundert en Zevenbergen.

Huisvesting van arbeidsmigranten

Een probleem waar wijken mee kampen is de huisvesting van arbeidsmigranten. Gezinswoningen worden gebruikt om arbeidsmigranten te huisvesten. Dat is zowel slecht voor hun welzijn als voor de leefbaarheid van de wijken. Daarom willen we die ontwikkeling tegengaan. In deze periode hebben wij het initiatief genomen voor een zelfbewoningsplicht: bij nieuwbouwwoningen is de koper verplicht om de woning zelf te bewonen. Dat willen we doorzetten naar alle woningen om speculanten in de woningmarkt tegen te gaan. Een dak boven je hoofd is een recht, geen voorrecht. Daarmee voorkomen we dat speculanten of bedrijven woningen opkopen voor de verhuur. De volgende stap is om in samenspraak met ondernemers er voor te zorgen dat arbeidsmigranten op een fatsoenlijke wijze huisvesting kunnen krijgen, maar wel zodanig dat zij niet de woningmarkt binnen de kernen nog verder onder druk zetten.

² Zie www.instrumentbetaalbarevoorraad.nl/mra/beter-benutten-van-betaalbare-woningen

Een duurzame toekomst

Een schone, duurzame en eerlijke koers is nodig

In de komende jaren zetten we in onze gemeente alles op alles om de nu al merkbare gevolgen van klimaatverandering, zoals extreme hitte, heftige regenbuien en langdurige droogte zo goed als mogelijk op te vangen. Een wereld met minder CO₂-uitstoot en een betere luchtkwaliteit, met geïsoleerde huizen, betaalbare energielasten en meer duurzame werkgelegenheid is naast een absolute noodzaak, vooral een prachtig en wenkend perspectief. De Regionale Energiestrategie is een goede basis voor de ontwikkeling.

Het isoleren van oudere woningen, het bouwen van duurzame energie opwekkers en het aanpassen van het warmtenet: goedkoop is het allemaal niet en als de investering zich al terugbetaalt, is dat vaak pas na vele jaren. Duurzaamheid puur benaderen vanuit een kosten-batenanalyse is dus onverstandig. We willen koste wat kost voorkomen dat de energietransitie de ongelijkheid en tweedeling vergroot. Nu zien we dat huishoudens met hoge inkomens hun huis met subsidies kunnen verduurzamen, terwijl gezinnen met lage inkomens in hun tochtige woning met hoge energielasten achterblijven. Dat is oneerlijk en funest voor het draagvlak.

Met de komst van het LPM wordt het industrieterrein al flink uitgebreid. Dat is voorlopig meer dan voldoende. PvdA Moerdijk wil niet dat het industrieterrein op korte termijn nog verder zal worden uitgebreid.

Het huidige afvalstelsel willen wij behouden. Dat brengt met zich mee dat wij niet willen dat mensen per kilo aan afval gaan betalen.

Wijken met sociale huurwoningen

Duurzaamheid en klimaat mogen nooit leiden tot een tweedeling tussen klimaatwinnaars en -verliezers. We willen dat iedereen mee kan doen en dat iedereen kan meeprofiteren. Daar kan Energiek Moerdijk een grote en belangrijke rol in spelen.

In de prestatieafspraken met Woonkwartier leggen we ook afspraken vast over de verduurzaming van de bestaande woningen (aantallen, termijnen en niveaus). Alle sociale huurwoningen moeten binnen 10 jaar goed geïsoleerd zijn, voor zover technisch mogelijk met nul op de meter als doel. De woningen moeten worden voorzien van zonnepanelen. De netto woonlasten mogen als gevolg van deze afspraken niet omhoog gaan. Dit kan bereikt worden door prestatieafspraken met Woonkwartier.

We kiezen voor een collectieve (wijk)aanpak bij de verduurzaming van woningen. Wanneer de woningcorporatie haar sociale huurwoningen in een bepaalde wijk gaat verduurzamen, willen we dat alle woningen, dus ook de vrije sectorhuurwoningen en de koophuizen in die wijk, zoveel mogelijk tegelijkertijd worden verduurzaamd. Dit is goedkoper door schaalvoordelen en iedereen kan zo meedoen. Ook willen we de woningen zo snel mogelijk van het gas af. Dat moet wel voor iedereen betaalbaar zijn.

Geen windmolens, wel zonnepanelen

Ons polderlandschap moet open blijven en niet verder versperd raken door extra windmolens. We geloven in individuele duurzaamheid, dat wil zeggen dat duurzaamheid bij de mens zelf begint en niet in de eerste plaats door de overheid aan ons opgelegd moet worden. Daarom denken wij vooral aan een duurzaamheidsslag in de vorm van zonnepanelen op woningen en bedrijfspanden. Om dit te bevorderen is een subsidieregeling (zonder terugbetaling voor lage inkomens) wat ons betreft noodzakelijk.

We moedigen initiatieven van inwoners, die de sociale cohesie in een buurt/dorp vergroten, de leefomgeving vergroenen of energievoorziening verduurzamen, aan. Daarom verankeren we buurtrechten, zoals het 'right to challenge' en 'right to plan', in onze lokale verordeningen en gemeentelijk beleid.

Goed ouderenbeleid

Integraal ouderenbeleid

In de gemeente Moerdijk leven relatief veel ouderen. Door vergrijzing neemt het aandeel oudere inwoners in de komende jaren nog verder toe. Het gemeentelijk beleid is er nu op gericht om in alle beleidsonderdelen rekening te houden met ouderen. Echter, een samenhangend beleid ontbreekt. Daarom zien wij de noodzaak in van het opstellen van speciaal ouderenbeleid, zodat duidelijk en overzichtelijk is wat de gemeente doet en gaat doen om ervoor te zorgen dat ouderen op hun oude dag zeker zijn van goede zorg, een veilige woonomgeving, voldoende dagactiviteiten, passend armoedebeleid en dergelijke. Dit beleid moet worden afgestemd met belangenbehartigers van senioren, zoals de Senioren Adviesraad Moerdijk en de stads- en dorpsraden van alle kernen zodat we passend beleid kunnen formuleren. Voor dit beleid zijn voor ons in ieder geval de hieronder beschreven zaken en uitgangspunten van belang.

Zorgbestendig wonen in de eigen buurt, met voorzieningen dichtbij

Ouderen willen vaak zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. Voor deze groep moet de gemeente bereid zijn om in het kader van de WMO de huizen toekomstbestendig te maken. Daarnaast moet er onder andere rekening worden gehouden met de zorg- en welzijnsvoorzieningen in de buurt. Voor inwoners met een laag eigen inkomen willen wij de eigen bijdrage voor de WMO afschaffen.

Dagactiviteiten en ontmoetingsplaatsen – tegengaan van eenzaamheid

Vereenzaming van ouderen is een groot, onderbelicht probleem. Naarmate mensen ouder worden, worden ontmoetingen met anderen juist steeds belangrijker. Als PvdA Moerdijk willen we dat de gemeente een actieve rol op zich neemt om ervoor te zorgen dat ouderen voldoende ontmoetingsplekken hebben en zij de mogelijkheid krijgen om hier ook van gebruik te maken. Het is ook belangrijk om te zorgen voor bejaardentehuizen binnen de kernen.

Zorg aan huis

Bij de decentralisaties is de nadruk gelegd op kosten in plaats van kwaliteit. Wij willen dat veranderen: de kwaliteit moet voorop staan als het gaat om zorg aan huis. Ouderen moeten kunnen rekenen op goede zorg. We vinden het belangrijk dat Moerdijkers op een vast gezicht in huis kunnen rekenen. Een professional die alert is op verslechtingen in de situatie en de ruimte heeft om passende hulp en ondersteuning te organiseren. Hierbij willen we één intakegesprek voor het regelen van alle voorzieningen en niet meerdere intakegesprekken van meerdere zorgaanbieders. Op deze manier komen ouderen niet terecht in een bureaucratische molen en kunnen ze rekenen op goede zorg.

Ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligers

Mantelzorgers en vrijwilligers zijn de ruggengraat van onze samenleving. Daarom is het belangrijk om deze groepen te ondersteunen. Zij verdienen onze steun en waardering. De positie van mantelzorgers willen we versterken door hen bij te staan door te zorgen dat er goede ondersteuning is voor mantelzorgers. Dagopvang en respijtzorg: zo worden mantelzorgers ontlast en krijgen ze de kans te geven om naar behoefte 'vrij' te nemen om op adem te kunnen komen.

Wij willen dat de waardering voor mantelzorgers en voor vrijwilligers in de ouderenzorg vaker wordt geuit door ieder jaar ook een waardebon of dinerbon uit te reiken om te kunnen besteden bij lokale ondernemers.

Integratie van statushouders

Zorgen onder inwoners

We snappen de zorgen van mensen bij de komst van statushouders heel goed. Wat gaat het betekenen voor de veiligheid van buurtbewoners? Gaat het om gezinnen of alleenstaande jonge mannen? De inwoners van onze gemeente moeten bij iedere ontwikkeling goed geïnformeerd en betrokken worden. Er moet rechtstreeks contact met inwoners worden gelegd. Dit moet gebeuren in het belang van zowel onze inwoners als van de vluchtelingen.

Nieuwe inburgeringswet: werken en de taal leren

De nieuwe inburgeringswet biedt kansen om nieuwkomers beter op te vangen in de lokale samenleving. Werken en de taal leren kan worden gecombineerd en de directe toegang tot arbeidsmarkt/scholing brengt mensen met elkaar in contact. Als het nodig is nemen we dan extra statushouders op. Bij noodzaak kan de gemeente Moerdijk kijken of het mogelijk is om asielzoekers tijdelijk op te vangen. Het moet wel om tijdelijke opvang gaan, niet om permanente. Immers, een sportzaal is geen plek om een toekomst op te bouwen.

Door de nieuwe inburgeringswet zijn wij als gemeente verantwoordelijk voor de inburgering van nieuwkomers in onze (lokale) samenleving. In ons lokale inburgeringsbeleid gaan we zo veel mogelijk werken en leren combineren. Mensen leren de taal gaandeweg op de werkvloer en in de klas. Samen met bedrijven en organisaties organiseren we werkplekken voor inburgeraars. Werk is de beste kans om snel onderdeel van de samenleving te worden en de taal te leren. We willen dat de gemeente zo snel mogelijk weet wie er in onze gemeente komt wonen. Zo kunnen we alle tijd die er is benutten. We beginnen voor de verhuizing van de nieuwkomer naar onze gemeente al met taallessen bij het COA en lassen een pauze in tijdens de verhuizing. De gemeente moet binnen 10 weken (na toewijzing door het COA) een plan van aanpak maken met een nieuwkomer. Mensen die de Nederlandse taal onvoldoende beheersen hebben vaak minder kans op de arbeidsmarkt, zowel bij het vinden van een baan als bij het werken op het eigen niveau. We investeren daarom in taalbeheersing op verschillende niveaus.

De gemeente moet de nodige hulp en locaties bieden. Daarnaast moet de gemeente actief werkgevers benaderen met de vraag of zij een rol willen spelen bij het in dienst nemen van een vreemdeling zodat de integratie sneller op gang kan komen.

Transparantie

Het is belangrijk om transparant en open te zijn naar onze inwoners. Het mag niet zo zijn dat de angst gaat regeren. We moeten blijven denken en blijven handelen met een koel hoofd en warm hart. Met het integratieplan zorgen we ervoor dat de inwoners glashelder te weten komen wat ons als gemeente staat te wachten en wat zij mogen verwachten van de gemeente. In dit proces moet er rechtstreeks contact met inwoners worden gelegd. Dit moet gebeuren zowel in het belang van onze inwoners als van de vluchtelingen. Ook na de komst van statushouders moeten we gaan voor sociale samenhang in alle kernen van Moerdijk. Wie zich welkom voelt, voelt zich veilig. Wie zich veilig voelt, wordt actief. En wie actief is, integreert.

Onderwijs en jeugdzorg

Ons wensbeeld: de gemeente Moerdijk heeft oog en hart voor alle kinderen in de gemeente.

Zij zorgt ervoor dat de voorzieningen voor jonge kinderen maximaal open staan voor iedereen die zijn kind(eren) naar peuterspeelzaal wil sturen. Zij zorgt ervoor dat de besturen van peuterspeelzalen en van scholen kunnen rekenen op randvoorwaarden zodat het personeel wordt aangemoedigd om op adequate hulp te bieden aan kinderen die extra steun nodig hebben. Of om hun vaardigheid in Nederlandse taal te verbeteren. De PvdA Moerdijk wil dat de gemeente ervoor zorgt dat kinderen hun talenten kunnen ontplooiën en steun krijgen bij het ontwikkelen van kennis en vaardigheden om een goede en veilige toekomst te bereiken. Dat gaat niet vanzelf en vraagt om een actieve houding van de gemeente.

Onderwijs

De gemeente Moerdijk telt grote en kleine kernen. De PvdA Moerdijk wil dat de gemeente, in overleg met de schoolbesturen, het uiterste doet om kinderen die in kleine kernen wonen de mogelijkheid te bieden om in de eigen kern naar school te gaan, het zij een zelfstandige school, hetzij een locatie die samenwerkt met een school in een grotere kern. We hebben ons sterk gemaakt om kleinere basisscholen te behouden voor de kernen, zoals in Langeweg en Heijningen. En dat blijven we doen. Want een basisschool vervult een belangrijke rol in de onderlinge verbondenheid en de leefbaarheid in onze kernen.

In de grotere kernen streven we actieve samenwerking na tussen schoolonderwijs, peuterspeelzaal en hulp en ondersteuning voor allerlei groepen in de leefomgeving. Waar mogelijk wordt hiervoor in samenwerking met scholen schoolbesturen een brede school nagestreefd, waar alle voorzieningen in een eigentijds en passend gebouw worden ondergebracht, dat ook aan de huidige milieueisen voldoet.

Ook in Moerdijk wonen kinderen die het niet altijd meezit: zij kunnen extra ondersteuning gebruiken. Dat kan door peuteropvang met extra aandacht voor hun taalontwikkeling en sociale groei. En met een soepele overgang naar het basisonderwijs waar die aanpak in het reguliere programma op een professionele wijze wordt voortgezet. Die ondersteuning moet er echt toe leiden dat deze kinderen minder risico's op onderwijsachterstand of andere problemen lopen.

Lokale Educatieve Agenda

In een Lokale Educatieve Agenda maakt de gemeente heldere afspraken met alle betrokkenen in het veld van onderwijs en opvang. Zulke afspraken worden er ook gemaakt met het bestuur en de school voor voortgezet onderwijs in Zevenbergen. De PvdA Moerdijk wil dat de gemeente zich inzet om zulke afspraken tussen gemeente en onderwijs te realiseren en daarbij na te gaan of de inspanningen van alle betrokkenen ook het beoogde effect hebben.

Buitenschools aanbod

De PvdA Moerdijk wil dat de gemeente schoolbesturen, wijk-, muziek en sportverenigingen ondersteunt bij het aanvullen van de kwaliteit het onderwijs door het bevorderen van een buitenschools - en waar mogelijk ook binnen de schools - aanbod om te spelen, te sporten, met muziek of de natuur bezig te zijn. Wat hier ook bij hoort zijn in iedere kern een of meer goede speelplekken/speeltuinen voor diverse leeftijdsgroepen. Ook de oudere bewoners bleven hieraan plezier: voor hen wordt zo de leefomgeving levendiger en groener. Hierbij kan ook sprake zijn van vanuit de gemeente betaalde zwemonderwijs.

Jeugdzorg

Er zijn kinderen die met risico's op onveiligheid en sociale problemen opgroeien. Vaak ook risico's die zij niet zelf kunnen voorkomen. Als het echt nodig is, hebben zij steun nodig van deskundige helpers. Zolang dat kan binnen het gezin, maar als dat nodig is ook met hulp buitenshuis. We vinden het belangrijk dat er eerst wordt ingezet op preventie: het voorkomen van problemen. Maar als dat niet voldoende helpt en er zijn de risico's op onderwijsachterstand, op sociale problemen of op verslavingsgedrag dan moet er goede hulp worden gegeven. De gemeente zit in veel gevallen als eerste in de lijn om te zien of het opschalen van opvoedingshulp nodig is. De PvdA Moerdijk wil dat de gemeente de verdere professionalisering ondersteunt van de medewerkers die de poortwachters zijn voor het doorverwijzen naar jeugdhulp in allerlei vormen. We waken ervoor dat er geen onnodige wachtlijsten ontstaan, maar ook dat hulp niet alleen maar wordt uitgesteld omdat het budget voor een bepaalde periode op is.

Wij vragen aandacht voor tijdige signalering van gezinnen waarin meer nodig is dan jeugdhulp alleen. We willen dat de gemeente de samenwerking stimuleert tussen medewerkers van jeugdzorg en mensen die al vroeg de dreigende effecten van schulden en problemen in gezinnen zien. Ook scholen en verenigingen kunnen gevoelig gemaakt worden voor signalen dat er iets niet pluis is. Samenwerken in vertrouwen tussen ieder die zich bij zo'n kind of gezin betrokken weet is ons motto.

Jongeren goed op weg

Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst.

De jongeren van vandaag zijn de bestuurders van morgen. Daarom is het noodzakelijk dat we hun belangen serieus nemen en ervoor zorgen dat zij in de gemeente Moerdijk op een veilige manier kunnen opgroeien, goed onderwijs kunnen volgen en hun leven verder kunnen bouwen. Kinderen de kansen bieden om hun talenten ongeacht hun afkomst en achtergrond te ontplooien is wat wij willen en wat wij doen. Wij willen jongeren ook graag motiveren om met ons mee te denken over beleidsterreinen, zoals duurzaamheid en woningbouw. Het gaat immers over hun eigen toekomst.

Opkomen voor jongeren waar nodig

Daarom zetten we in op goede opvang, uitstekend onderwijs, leuke sportvoorzieningen, goede kindzorg en op een leven dat niet beheerst wordt door (materiële) zorgen. We maken ons zorgen om kinderen die opgroeien in armoede. De afkomst en de financiële achtergrond van ouders lijken steeds meer de kansen van kinderen te bepalen. De komende periode willen we ervoor zorgen dat de kinderen en jongeren zonder zorgen blijven opgroeien en zich ontwikkelen, ongeacht de achtergrond van de ouders. Het ondersteunen van ouders die hulp nodig hebben, zowel materieel als immaterieel, blijft hierbij van belang. De PvdA Moerdijk pleit voor behoud en versterking van de Stichting Leergeld, het Jeugdsportfonds en het Jeugd Cultuur Fonds.

Meer inzet op jongerenwerk

Het jongerenwerk speelt een prominente rol in het leven van jongeren die soms net een zetje extra nodig hebben. Door de coronacrisis heeft de jeugd het erg moeilijk gehad. Het is daarom belangrijk dat als een jongere steun nodig heeft, dat deze steun op een laagdrempelige wijze kan worden verleend. Fysieke afstand tot de jongerenwerkers mag geen drempel zijn.

In 2015 hebben wij de sluiting van de Tune Inn in Zevenbergen kunnen voorkomen. Ook in de afgelopen vier jaar hebben we ingezet op de toekomst van jongeren. De eigen jongerenlocatie in Zevenbergen is echter voor veel jongeren in het westelijk deel van onze gemeente te ver weg om als inloop te functioneren. Daarom willen wij de volgende periode een jongerenontmoetingsplek zoals Tune Inn in Willemstad en/of Fijnaart realiseren. De eerste stappen hebben wij in de raadsperiode 2018-2022 al gezet.

Er is meer geld beschikbaar gekomen voor het jongerenwerk. Dat geld moet de volgende periode nuttig besteed worden. De besteding moet in samenspraak met jongeren gebeuren. Immers, als we willen dat jongeren goed voorbereid zijn op de toekomst, hoort daar ook inspraak en overleg bij over belangen die hen zelf en andere mensen in hun omgeving aangaan.

Veiligheid bij uitgaan

De veiligheid tijdens het uitgaan in de gemeente Moerdijk moet worden gewaarborgd. Het jongerenwerk en handhaving hebben hier een belangrijke rol in te vervullen. Omdat een groot deel van de jeugd in Breda uitgaat, vinden wij het nodig dat zij veilig naar huis kunnen terugkeren. Daarom is het onze wens om de nachtbuslijn die vrijdag- en zaterdagavond vanuit Breda naar Etten-Leur gaat om jongeren veilig in hun woonplaats terug te brengen, ook naar Zevenbergen, Klundert en Fijnaart te laten rijden, zodat onze jeugd voor een laag bedrag veilig na het uitgaan in Breda naar huis in onze gemeente kan terugkeren.

Leefbaar inkomen en armoedebestrijding

Iedereen doet mee

In de afgelopen jaren hebben we gezien hoe kwetsbaar het inkomen van een deel van onze inwoners is in het geval van een economische en/of gezondheids crisis. De overheid en vooral de gemeente is het eerste aanspreekpunt voor mensen die te maken hebben met inkomensverlies of bij het verlies van hun baan. De gemeente moet in deze rol respectvol en vooral ondersteunend zijn. Zeker als het gaat om bijstandsuitkeringen en minimaregelingen. We hebben de afgelopen jaren schrijnende voorbeelden gezien van gezinnen die in de problemen kwamen door onjuiste regelgeving en een (gemeentelijke) overheid die niet dienend is, maar wantrouwend en controlerend. Dat soort situaties willen we niet in onze gemeente.

De arbeidsmarkt is er voor iedereen

PvdA Moerdijk maakt zich er hard voor dat de Moerdijkers, die op afstand staan van de arbeidsmarkt en afhankelijk zijn van het Werkplein, de komende vier jaar aan het werk gaan. Als werk niet passend is bij iemands capaciteit, dan zal er voor hem/haar een zinvolle dagbesteding gevonden moeten worden. Meedoen is belangrijk voor ieders eigenwaarde. Wel beseffen wij dat iedere situatie anders is. Dat geldt ook voor mensen met een bijstandsuitkering. Het is daarom ongewenst om iedereen met een bijstandsuitkering te verplichten een tegenprestatie te leveren.

Het Werkplein dient, net zoals andere instanties, rekening met laaggeletterdheid van haar cliënten. Ingewikkelde teksten worden vervangen door symbolen met eenvoudige woorden. Alle ondernemers in Moerdijk worden benaderd door het Werkgeversservicepunt van het Werkplein om hen te motiveren om stages/werkervaringsplekken en banen te scheppen voor de mensen die (langdurig) bij het Werkplein staan ingeschreven.

De gemeente Moerdijk heeft een voorbeeldfunctie om mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk te krijgen. Daar moet meer invulling aan gegeven te worden door steeds stages aan te bieden, zowel voor langdurig werklozen als voor studenten.

De PvdA Moerdijk is van mening dat werken moet lonen. We kunnen als gemeente niet draaien aan de knoppen van de hoogte van lonen en uitkeringen. Wat we wel kunnen doen is de reiskosten van woon-werkverkeer voor een bepaalde tijd vergoeden, zodat werkervaring kan worden opgedaan door kwetsbare groepen en mensen met afstand tot de arbeidsmarkt, als opstap naar financiële onafhankelijkheid.

Toegang tot financiële ondersteuning

Moerdijk is één van de weinige gemeenten in Nederland, die de grens voor het minimabeleid een aantal jaren geleden op 110% van de bijstandsnorm heeft gezet. Destijds een bezuinigingsmaatregel die ons een doorn in het oog was en nu nog is. Nu het financieel-economisch beter gaat in Nederland, wil de PvdA Moerdijk de toegang tot het minimabeleid verruimen naar 130% van de bijstandsnorm, zodat de stress van het rondkomen door inwoners en gezinnen met een minder ruime beurs wordt verminderd. Dit doen we ook expliciet voor de sociale middenklasse, de mensen die hard werken en maar net boven de grens zitten om in aanmerking te komen voor toeslagen.

Bureaucratie

Uit onderzoek is gebleken dat mensen die recht hebben op een bepaalde regeling er vaak geen gebruik van maken. Men weet simpelweg niet of de regeling ook voor hen geldt, of de weg ernaar toe is te moeilijk door veel bureaucratische rompslomp. Dit moet anders.

Niet opgroeien in armoede

Voor de PvdA Moerdijk is het niet aanvaardbaar dat in ons land één op de negen kinderen opgroeit in armoede. Opgroeien in armoede staat (gelijke) ontwikkelingskansen in de weg. De PvdA Moerdijk heeft eerder voorstellen ingediend om een schoolstarterspakket te maken voor scholieren/studenten, die starten met een

vervolgopleiding na de middelbare school. Het volgen van een opleiding is cruciaal om later financieel zelfstandig te kunnen zijn.

Voor gezinnen met lage inkomens willen we als PvdA dat ook de 'vrijwillige' ouderbijdrage, het kledingpakket voor een beroepsopleiding, aanschaf van studiemateriaal en ICT-middelen worden vergoed of dat er sociale regelingen worden ingesteld door de gemeente.

Cultuur, sport en verenigingen

Cultuur

Zoals dat geldt voor het omgaan met de klimaatverandering is ook cultuur in algemene en brede zin geen rechts of links thema. Een goed, stimulerend en innoverend cultuurbeleid hoort wat ons betreft te allen tijde één van de prioriteiten van de gemeente Moerdijk te zijn.

In feite is cultuur alles wat mensen met elkaar voortbrengen om daarmee hun leven te veraangenamen en zin te geven. Cultuur moet verbinden, innoveren, vermaken, vermoeien en ontspannen. Cultuur is bij uitstek de smeerolie van onze samenleving en verbinder van alle denkbare politieke, sociale richtingen en achtergronden. Uiteraard is dat niet voor iedereen hetzelfde. Daarom dient de gemeente bij het ontwikkelen en uitvoeren van een cultuurbeleid rekening te houden dat er voor alle lagen van de bevolking, alle denkbare soorten van smaak en niveau, alle leeftijden en elke vorm van kleurrijke diversiteit cultuur bereikbaar of aanwezig is.

Met toneel, cabaret, festivals, havenfeesten, carnaval, bibliotheek, kunstuitingen, debat en discussie moeten we elkaar vinden, uitdagen, vermaken en samen optrekken en de 11 kernen via cultuur verbinden. Daar kunnen culturele verenigingen en stichtingen, zoals Theater de Schuur, met op de achtergrond een actieve en faciliterende gemeente, een rol in spelen.

Nieuw cultuurbeleid

De gemeente Moerdijk voert geen integraal, actief cultuurbeleid. Wij vinden dat dat moet veranderen: de gemeente is juist de partij die cultuur kan en moet:

- faciliteren, met middelen;
- stimuleren, door te participeren en betrokken te zijn;
- innoveren, door met lef keuzes voor de toekomst te maken;
- toetsen, op het succes van verbinding.

Voor de komende periode wil de PvdA Moerdijk graag steun zoeken voor een nieuw gemeentelijk cultuurbeleid gebaseerd op 'behoud wat goed is en vernieuw en bouw uit waar nodig en mogelijk'. Met de Stichting Cultuur Moerdijk en een aantal vertegenwoordigers van hoofdrolspelers (zoals Stoffer en Blik, Festivalorganisatoren, horeca, kunstenaars, muziekverenigingen en andere cultuurdragers) willen we samen de lijnen uitzetten en de middelen vrijmaken voor een innovatief en stimulerend cultuurklimaat.

Prioriteiten die de PvdA Moerdijk daarbij wil vastleggen:

- Faciliteer een centrale iconische plek waarin ruimte wordt gecreëerd voor maandelijks toneel, muziek en kunst en geschiedenis voor een grote diversiteit aan doelgroepen. Een plaats waar ruimte is voor samenkomst, beschikbaar voor alle elf kernen. De voormalige gebouwen van de suikerfabriek in Zevenbergen bieden hiervoor wellicht mogelijkheden.
- Geef ruimte en voorkeur aan de jeugd die ook voor onze gemeente de toekomst heeft. Innovatieve cultuur, graffitiwall en dergelijke. Schep ruimte en geeft aandacht. Een festival als Ontpop viel enorm in de smaak bij veel jongeren, maar is gestopt. De gemeente moet wat ons betreft actief in overleg met partijen om dergelijke evenementen juist weer op te zetten op daarvoor geschikte locaties.
- Zorg voor voldoende verbindende en samenhangende activiteiten. Wij zijn één gemeente, laat dat zien en blijken, juist vanuit het cultuurbeleid.

Sport voor en door iedereen

Sport is passie, beleving, sociale cohesie, plezier, ontspanning en nog heel veel meer. Elke week weer staan vele vrijwilligers van verenigingen voor dag en dauw op om het beoefenen van hun sport in onze gemeente mogelijk te maken. Daarmee leveren ze een onmisbare bijdrage voor het vitaal en krachtig houden van onze lokale samenleving. Wie sport en lid is van de sportclub, is vaak gezonder en heeft een breder sociaal netwerk dan iemand die geen lid is van een sportvereniging. We koesteren onze vrijwilligers en verenigingen dus en zien het mogelijk maken van sportactiviteiten als een publieke voorziening.

Sportverenigingen verzorgen een belangrijk deel van het sport- en beweegaanbod in onze kernen. Hiervoor zijn vitale en toekomstbestendige verenigingen nodig. De buurtsportcoach en/of andere landelijke stimuleringsregelingen zetten we gericht in om de vrijwilligers te ondersteunen, de verenigingen te versterken en sport te verbinden met bijvoorbeeld onderwijs en welzijn. Een goed voorbeeld is de inzet van sportcoaches van Meer Moerdijk om de jeugd te stimuleren.

Voor sport en bewegen zijn er bovendien goede binnensport- en buitensportaccommodaties nodig. PvdA heeft zich sterk gemaakt voor 2 nieuwe binnensportaccommodaties in Zevenbergen. Eén voor met name het gymonderwijs van een deel van de basisscholen en van het Marklandcollege en een andere om recht te doen aan de ambities van de handbalvereniging en de turnvereniging en het gymonderwijs van scholen in de nabijheid. We kiezen voor nieuwe vormen van samenwerking om sporten te verbinden met andere sporten en groepen, zoals het sportieve buurthuis en e-sports. Als dat nodig is, helpen we sportaccommodaties om te verduurzamen, zodat ook onze sportverenigingen klaar zijn voor de toekomst.

Verenigingen als ruggengraat in de kernen

Onze gemeente kent een zeer rijk verenigingsleven met veel vrijwilligers. Zij vormen de ruggengraat van de samenleving en dienen gekoesterd te worden. In het verleden werd er door de gemeente eenmaal per jaar een feest voor vrijwilligers georganiseerd als waardering. Dat is leuk, maar vrijwilligers en verenigingen hebben meer baat bij structurele hulp vanuit de gemeente. Een meedenkende, helpende en vooral actieve gemeente is voor verenigingen belangrijker dan een goed feestje. Immers, dat feestje kunnen de verenigingen zelf ook prima organiseren.

Buurt- en dorpshuizen vervullen een belangrijke functie in veel van onze kernen. Deze moeten behouden blijven en optimaal benut kunnen worden door de lokale gemeenschap. De gemeente moet zich hier hard voor maken.

Een daadkrachtig en innovatief bestuur

Stevig en betrouwbaar bestuur

Een betrouwbaar bestuur is een bestuur dat een duidelijke koers volgt, waarin verrassingen tot een minimum worden beperkt. Dergelijke verrassingen hebben we de laatste jaren te veel gezien – soms zelfs leidend tot ‘paniekvoetbal’ en overleg over bezuinigingsingrepen die achteraf niet nodig bleken. PvdA vindt deze wijze van besturen zeer ongewenst. Het schaadt de professionaliteit en de betrouwbaarheid van het gemeentebestuur. De PvdA Moerdijk wil daarom toewerken naar duidelijkere koers en meer ‘leren van anderen’. Dat betekent: solide governance en beheersing van de P&C-cyclus, maar ook intensiever bestuurlijk overleg met andere gemeenten. Niet alleen voor het college, ook voor de raad. De hierboven bedoelde raadswerkgroep kan deze rol oppakken.

PvdA Moerdijk is geen voorstander van een correctief referendum. De inwoners kiezen via de gemeenteraadsverkiezingen hun volksvertegenwoordigers die namens hen besluiten nemen. Wel dient er voordat er besluiten worden genomen, gesprekken te worden gevoerd met inwoners zodat zij ook kunnen participeren in het proces.

Projectorganisatie en -beheersing naar een hoger plan

Regelmatig worden budgetten van (uitvoerings)projecten in vooral het fysieke domein overschreden. In de laatste raadsperioden is daardoor behoorlijk aanspraak gedaan op de reservepositie van de gemeente, en is het zogenaamde weerstandsvermogen verslechterd. Daar heeft onze gemeente gefaald: er is buiten vastgestelde budgetten (kredieten) geld over de balk gegooid dat op andere manieren aan de gemeenschap besteed had kunnen worden.

Veel projecten in het fysieke domein kennen veel te lange doorlooptijden. Dergelijke praktijken zijn niet alleen de PvdA, maar ook veel inwoners een doorn in het oog. Tegelijkertijd beseffen we complexe context waarin projecten moeten worden voorbereid en uitgevoerd. Dat vraagt om een herbezinning. Simpel gezegd: de PvdA is van mening dat een havenproject of de ontwikkeling van een nieuwe begraafplaats projecten zijn die de pet van de gemeente Moerdijk te boven gaan. Dat is geen verwijt, wel een constatering met consequenties voor gemeentelijke organisatie, politiek én onze inwoners.

De PvdA wil daarom onderzoeken of het mogelijk is om voor projectvoorbereiding en -uitvoering samenwerking aan te gaan met andere gemeenten in de regio. De vorm waarin staat wat ons betreft open. Een dergelijke samenwerking kan leiden tot bundeling van kennis en expertise, hogere kwaliteit in inhoud en projectbeheersing en een groter leervermogen. Voor individuele gemeenten is dit niet haalbaar, voor een samenwerkingsverband van gemeenten wel. Dit biedt ook meer kansen voor loopbaanontwikkeling voor ambtenaren én het zorgt voor een aantrekkelijker omgeving voor werving van het benodigde, schaarse personeel.

Periodiek evalueren van beleid en posities

De wereld verandert in een steeds hoger tempo. Dat betekent ook dat besluiten uit het verleden in het heden steeds sneller achterhaald kunnen zijn, of heroverweging behoeven. Dit geldt op vele fronten. Verstandig, eigentijds bestuur vraagt volgens PvdA om frequentere evaluatie van besluiten en activiteiten: draagt een besluit, activiteit, samenwerkingsverband nog wel bij aan wat we als gemeente willen? Kan het beter, sneller, goedkoper? PvdA wil hiervoor een meerjarig programma opzetten, gericht op haalbare en uitvoerbare evaluatie en waar nodig bijstelling van de eigen inzet en van de participatie in verbonden partijen en andere samenwerkingsverbanden. Door dit gestructureerd en geprioriteerd op te zetten, draagt dit bij aan stevig en betrouwbaar bestuur, maar ook aan betere onderbouwing van de (doelmatigheid van) inzet en uitgaven.

Moderniseren en professionaliseren van begroting en begrotingscyclus

De Moerdijkse begroting is, ondanks een slag die enkele jaren geleden is gemaakt op voorstel van een raads werkgroep, een omvangrijk en veelomvattend document dat nauwelijks te doorgronden is voor niet-ingewijden. Zelfs de gemeenteraad verdwaalt regelmatig in het bos en ziet de bomen niet meer. De PvdA Moerdijk wil toe naar een eenvoudiger opzet, meer op hoofdlijnen en met duidelijkere duiding van de koppeling tussen doelstellingen, jaaractiviteiten, begroting en verantwoording.

Voorbeelden van zo'n eenvoudiger opzet zijn onder meer te vinden bij gemeenten in onze omgeving. Wij willen een onafhankelijke partij vragen om samen met een nieuw in te stellen werkgroep van de gemeenteraad te komen tot een aangepaste begrotings- en verantwoordingsopzet. Het teruggeven van geld uit de begroting aan inwoners is niets anders dan een populistisch voorstel. Eventuele overschotten moeten worden ingezet via voorzieningen, bijvoorbeeld voor armoedebestrijding.

In de dorps- en stadstafels nemen maar een heel klein deel van de bevolking deel. Meningen uit die tafels worden als representatief gepresenteerd, terwijl dat niet zo is. Er moet een andere manier, bijvoorbeeld via de digitale weg, worden gevonden om meer inwoners bij de besluitvorming te betrekken.

Speerpunten per kern

Inleidend: wij staan voor publieke infrastructuur en vechten voor (behoud van) voorzieningen

De PvdA Moerdijk staat voor een sterke publieke infrastructuur, waarin de gemeente Moerdijk haar verantwoordelijkheid moet nemen en proactief moet handelen en communiceren. In het belang van burgers en bedrijven. Gericht op een leefbare gemeente, ook voor degenen die na ons komen.

Wij willen daarom concreet en samen met inwoners en dorps- en stadstafels inventariseren en bepalen wat in de kernen tot de sociale basis- en publieke infrastructuur behoort en kan blijven behoren. Dat schept een steviger basis voor gemeentelijk beleid en inzet. Maar het geeft ook de mogelijkheid om per kern expliciete keuzes te maken. Wat is cruciaal voor de lokale samenleving? Denk daarbij aan voorzieningen als openbaar vervoer, scholen, voorzieningen voor armoedebestrijding en (jeugd)zorg, vormen van dagbesteding; aan culturele initiatieven, bibliotheken, musea, podia, (sport)verenigingen etc. Al die activiteiten, van sport tot carnaval, vormen het bindmiddel van onze samenleving. En daar moet de gemeente voor staan en voor gaan!

De vele vrijwilligers die zich met hart en ziel inzetten voor de leefbaarheid in de kernen mogen niet meer verrast worden door beslissingen die op het gemeentehuis genomen worden. Een kalender met onderwerpen die komend jaar gaan spelen, helpt daarbij, net als het hierboven genoemde overzicht van te behouden en te ontwikkelen voorzieningen.

Hieronder geven we alvast een aanzet voor de speerpunten die wij voor de verschillende kernen zien en waar wij voor willen gaan en staan in de raadsperiode 2022-2026.

Fijnaart

De woningbouw in Fijnaart is en wordt vlot getrokken. Dat is mooi en goed, maar ook hier is een langetermijnvisie op woningbouw in relatie tot doelgroepen en leefbaarheid gewenst.

Het belangrijkste punt voor Fijnaart is het centrumplan en de verdere invulling én uitvoering daarvan. Wij willen graag snel vaart en duidelijkheid over de haalbare scenario's, met oog voor toekomstbestendigheid. Dit heeft voor ons een In samenspraak met inwoners en ondernemers moet vervolgens vaart gemaakt worden met realisatie. Dit mag geen project worden dat jarenlang voortsleept, zonder tastbaar resultaat.

Aanpak van het gebouw van de gefuseerde basisscholen is een ander prioritair punt. Kinderen verdienen een gezonde en eigentijdse omgeving om te leren en te ontwikkelen!

Helwijk

Helwijk is een kern waar mensen bereid zijn om voor elkaar te zorgen. Ronduit een fijne plek om te wonen. Echter, er zijn bijna geen voorzieningen. De enige echte voorziening is de Blokhut, waar de verenigingen en de inwoners terecht kunnen. Het is dan ook van belang om de Blokhut levendig te houden en de verenigingen te ondersteunen. We moeten Helwijk kunnen laten groeien met meer woningbouw, zowel voor starters als voor senioren, zodat het inwonersaantal stijgt en er meer voorzieningen komen. Zo kunnen we Helwijk nog levendiger maken.

Heijningen

Geluidsoverlast door verkeer op de snelweg A59 is vooralsnog niet opgelost. Geluidschermen zijn in beperkte mate toegezegd door de rijksoverheid, maar de vraag is of dat voldoende effect zal hebben. Wij vinden dat de gemeente ook zelf initiatief moet tonen in dit dossier. Bijvoorbeeld door het verkennen van natuurlijke geluidsbarrières in de vorm van bosschages. Hier is wellicht ook werk-met-werk mogelijk: realiseren van natuur met bijvoorbeeld wandel-, speel-, sport- en fietsvoorzieningen.

Beperkte woningbouw gericht op behoud van (vooral) jongeren in Heijningen is een belangrijk aandachtspunt voor behoud van leefbaarheid en verenigingsleven in de toekomst. Ook het behoud van de basisschool en voorzieningen als de Buurtbus zijn hierbij voor het dorp cruciaal. Het Pestalozzihuis als ontmoetingsplek en onderdak voor verenigingen is voor de leefbaarheid erg belangrijk. Wij willen dat de gemeente vol inzet op het behoud van voorzieningen.

Beheer van onkruid en onderhoud van groen is ook in Heijningen een aandachtspunt. De PvdA Moerdijk wil, zoals eerder aangegeven, hier veel meer aandacht voor. Een verzorgde omgeving draagt bij aan woongenot.

De PvdA wil verder dat de gemeente een al langer bestaande wens nader onderzoekt en zo mogelijk realiseert: een wandelpad vanaf De Verkorting, langs de kreek, om het voetbalveld heen. En rondom de Amer zou toegankelijkheid voor wandelaars en natuurgenieters een uitgelezen kans zijn om Heijningen meer op de kaart te zetten.

Klundert

Prioriteit nummer 1 is beter groenonderhoud. Klundert verdient het om er mooi, goed onderhouden bij te liggen! Het (structurele) onderhoud van de vestingwerken en andere (groen)voorzieningen is absoluut ondermaats. Dit moet heel snel worden verbeterd. Per direct moet er ook flink bijgeschakeld worden in de onkruidbestrijding.

Afspraak is afspraak. Hoewel PvdA Moerdijk als één van de twee partijen in 2017 tegen de aanleg van windmolens heeft gestemd: bij de plaatsing van windmolens bij het industrieterrein zou een zonnepark worden gerealiseerd dat inwoners een jaarlijkse besparing van 250 euro op de energierekening zou moeten opleveren. Dit zonnepark is nog altijd niet in zicht en dat vinden wij onbestaanbaar. Wij vinden dit een bestuurlijke blamage. We willen dat de gemeente zich 200% inzet om de toezegging aan de inwoners van Klundert na te komen!

Daarnaast: tempo, tempo, tempo! Wij willen dat er concrete afspraken en realisatietermijnen komen voor de inrichting van het centrum, de plannen voor een randweg, de Bult van Pars. En niet te vergeten: gas op de plank met doelgroepgerichte, duurzame woningbouw! En ook voor de huisvesting van het basisonderwijs. Het is niet te verteren dat sommige van deze trajecten al jaren lopen en er geen concrete ontwikkelingen zijn. Wij gaan voor 'niet lullen maar poetsen'! Het wordt tijd dat er wat gaat gebeuren!

Wij willen een toekomstgerichte woonvisie voor Klundert: waar zien we kansen voor woningbouw via inbreiding? Al dan niet door herontwikkeling van terreinen met leegstaande panden, het al lang braakliggende terrein van de voormalige gasfabriek en het bedrijventerrein bij de Molenvliet/Nijverheidsstraat. Focus: betaalbare gezinswoningen en appartementen voor behoud van jongeren in Klundert en levensloopbestendige woningen voor ouderen.

Langeweg

In Langeweg lukt het om de handen ineen te slaan om de leefbaarheid van het dorp te verbeteren. De PvdA Moerdijk steunt de inwoners van Langeweg daarbij. Belangrijk is het realiseren van voldoende gevarieerde woningbouw waarmee het inwonertal van het dorp kan toenemen. Van groot belang is het behoud van het basisonderwijs in het dorp. De Mariaschool is voor wie hier woont tussen het vierde en twaalfde jaar de eerste stap op weg naar succes in het leven.

Het rijke verenigingsleven in Langeweg is het cement dat de mensen samenbindt in het dorp. De PvdA zet zich in opdat de verenigingen voldoende steun van de gemeente krijgen. En dat Het Stedeke open blijft als trefpunt voor iedereen die in Langeweg woont.

De windmolens langs de A16 krijgen invloed, in ieder geval op het uitzicht van de inwoners. De PvdA waakt ervoor dat het effect op het milieu en het welzijn in het dorp en het omliggende buitengebied niet verder negatief wordt beïnvloed. En dat de afgesproken opbrengsten uit de windmolens terugvloeien naar de dorpskernen binnen de gemeente die de meeste overlast van het windmolenplan A16 hebben, Langeweg, Zevenbergschen Hoek en Moerdijk.

Er is zorg nodig voor het beperken van het sluijverkeer en voor het veilig oversteken zowel van de provinciale weg als binnen het dorp. De PvdA Moerdijk wil dat de gemeente de inwoners steunt bij hun inzet voor een levendig, veilig en groen dorp. Met een bijzonder oog voor kinderen en ouderen die een steuntje in de rug kunnen gebruiken.

Moerdijk

Niemand die nu nog zou kunnen vermoeden dat Moerdijk geen toekomst heeft. Het dorp bruist van de initiatieven. Nieuwe (jonge) gezinnen hebben zich er gevestigd, het verenigingsleven is enorm én betrokken, er is hard gewerkt aan de verbeteringen van de Steenweg, in 2019 werd het nieuwe Dorpshart geopend en er wordt gewerkt aan de verbeteringen van de dorps haven (Waterfront). Moerdijk heeft niet alleen toekomst, Moerdijk heeft het ook nu al!

Naast al deze mooie ontwikkelingen realiseert de PvdA zich dat er uitdagingen zijn rond deze vernieuwingen. Zo geeft de ontwikkeling van Logistiek Park Moerdijk ook onzekerheden. Wat zijn de gevolgen voor de verkeersveiligheid, het groen en de leefbaarheid? Er is nu al sprake van (te) veel sluijverkeer door het dorp.

Ook is het belangrijk om de inwoners goed te betrekken bij de uitwerking van het project Waterfront. En zorg er ook direct voor dat het gebied leefbaar blijft voor alle doelgroepen. Welke lessen kunnen er getrokken worden uit de introductie van het schitterende Dorpshart?

De PvdA vindt dat er meer aandacht nodig is voor senioren die in de eigen kern willen blijven wonen, maar nu - door het gebrek aan de juiste, betaalbare woonruimten en voorzieningen - worden gedwongen Moerdijk te verlaten. En hoe zit het met dat veilige fietspad naar Zevenbergen? Belofte maakt schuld!

Noordhoek

Toen het café in Noordhoek dreigde te sluiten, namen de inwoners het initiatief om het over te nemen. Een geweldig voorbeeld van burgerparticipatie waar de gemeente Moerdijk trots op mag zijn. Die trots mag wat ons betreft ook iets betekenen in de praktijk: een helpende hand bij de exploitatie. Er zijn in meerdere kernen ontmoetingsplekken die door de gemeente worden gesubsidieerd. Dat kan ook voor het café in Noordhoek een optie zijn. Het café kan worden omgezet in een buurthuis waar men naast een gezellige borrel ook activiteiten gaat organiseren. Dit alles dient wel in samenspraak met de inwoners en de initiatiefnemers te gebeuren.

Standdaarbuiten

Deze kern is landelijk bekend door de jaarlijkse lichtjesoptocht met carnaval en voor de sportievelingen door de Polderchallenge. De herontwikkeling van het suikerentrepot is van het papier af. Industrieel erfgoed blijft gelukkig behouden. De verbouw tot 44 appartementen gaat zorgen voor nieuwe inwoners in Standdaarbuiten.

De quickscan lokale democratie geeft aan dat de inwoners van Standdaarbuiten de handen uit de mouwen willen steken. Deze kracht mag niet verloren gaan. Er is ontevredenheid over het geboekte resultaat bij de herinrichting van het park aan de Wieken. De PvdA Moerdijk maakt zich sterk voor een goede uitvoering van het oorspronkelijke plan van het park aan de Wieken. In Standdaarbuiten is op initiatief van de PvdA Moerdijk een tiny forest in aanleg. We zijn benieuwd hoe dit stukje groen in de kern wordt beleefd.

Willemstad

In Willemstad is een grote groep mensen via de Stadstafel actief. Zij denken mee over alle zaken die in Willemstad spelen en nemen vaak het voortouw om de best mogelijke oplossingen en acties te bewerkstelligen. Via de stadsraad Hart voor Willemstad wordt gecommuniceerd met de gemeente.

Helaas werd er in het recente verleden af en toe te snel ingezet op ontwikkelingen die niet gewenst werden door de Willemstadters. De PvdA Moerdijk wil dat er eerst wordt gesproken met bewoners alvorens er nieuwe ontwikkelingen in gang worden gezet. Denk daarbij aan het invullen van het laatste deel van het Havenfront, bevorderen van toerisme en recreatie, woningbouw, verkeersmaatregelen. Bewoners hebben in verschillende werkgroepen al veel kennis opgebouwd en materiaal ontwikkeld waarmee de gemeente verder kan en moet.

We denken daarbij aan:

- Uitvoeren visie toerisme en recreatie zoals ontwikkeld door de stadstafel. In deze visie wordt toerisme en recreatie bevorderd, waarbij behoud van leefbaarheid en woongenot voorop blijft staan. Het aantrekken van toeristen is geen doel, het moet in verhouding staan met de leefbaarheid. Dat geldt niet alleen voor de Vesting maar voor alle wijken van Willemstad.
- Al ruim 15 jaar proberen bewoners uitbreiding van wandel- en fietsroutes rondom Willemstad te realiseren. Telkens blijkt weer dat er onvoldoende medewerking van derden is. De PvdA Moerdijk wil dat er veel zwaarder wordt ingezet op het realiseren van de (ontbrekende delen) van de wandel- en fietsroutes. Zeker nu camping Bovensluis zeer sterk van karakter gaat veranderen en er daar in de toekomst mogelijk veel meer gasten worden verwacht. Een veilige en aantrekkelijke route naar de Vesting is dan zeker noodzakelijk.
- een overall verkeerscirculatieplan is nodig om knelpunten in het verkeer op te lossen. In de loop van de jaren is er veel veranderd met effect op verkeersstromen, maar is er onvoldoende aangepast om overlast te voorkomen. Als voorbeeld is er de Noordlangeweg waar bewoners al vele jaren vragen om en meedenken over oplossingen, maar waar nog steeds geen verbetering is waar te nemen. Daarbij kunnen de ideeën voor ruimtelijke ontwikkeling rond hoeve Elim worden betrokken, waarin het verkeer een andere route krijgt en de Noordlangeweg als fietsstraat kan worden doorgetrokken. Dit plan biedt kansen voor woningbouw en oplossing van andere vraagstukken, zoals een andere locatie voor de brandweerkazerne.
- Een versnelling in de ontwikkeling van een nieuwe basisschool en daarbij een herinrichting van het gebied rondom de sportvelden is zeer gewenst.
- De Willemshof is een zeer kansrijk initiatief voor bewoners. Wij ondersteunen dit.
- Meer woningbouw voor specifieke groepen is ook in Willemstad noodzakelijk. Er zijn mogelijkheden tot herontwikkeling van locaties als bijvoorbeeld de scholen zijn verhuisd. Maar ook uitbreiding is voor ons een goede optie. Daarbij is de behoefte van Willemstad leidend en niet de portemonnee van ontwikkelaars.

Zevenbergen

De PvdA werd decennia geleden voor gek verklaard toen wij het idee opperden om de haven te heropenen. Inmiddels is ons plan gerealiseerd. Het ziet er prachtig uit.

Stilstaan is achteruitgaan. Nu is het tijd om door te groeien en Zevenbergen naar een hoger niveau te tillen. Er moeten veel meer woningen worden gebouwd. Meer woningbouw betekent meer inwoners, wat bedrijvigheid met zich mee zal brengen. Dat zal er ook voor zorgen dat de voorzieningen die er zijn in stand blijven.

We willen dat er in Zevenbergen gemengde wijken komen, waar men zowel voor een sociale huurwoning als voor een koophuis terecht kan. Daarom willen we ook fors inzetten op de bouw van meer sociale huurwoningen in Zevenbergen. Dit willen we zowel voor de huidige inwoners doen, maar ook om mensen van buiten Zevenbergen te trekken. Verder moet er voor wat betreft de woningbouw speciale aandacht zijn voor de behoeftes van ouderen. De ontwikkeling van nieuwbouw in Zevenbergen Oost en Noord geeft kansen om aantrekkelijke woonwijken te maken voor verschillende doelgroepen op een duurzame manier.

Nu zien we vaak dat jongeren de gemeente verlaten om op kamers te gaan wonen om te studeren. Met goede verbindingen in het openbaar vervoer en ruimte om te wonen, hoeft de jeugd niet de gemeente niet uit. Daarom moet er geëxperimenteerd worden met vernieuwende woonconcepten als Tiny Houses, om ervoor te zorgen dat de jeugd die gaat studeren in de eigen kern zelfstandig kan gaan wonen.

Een wijk- en cultureel centrum, zoals De Schakel van vroeger, wordt gemist. De PvdA wil samen met o.a. gebruikers van het Huis van de Wijk onderzoek doen naar het realiseren van een geschikte accommodatie. Een pareltje in Zevenbergen is De Schuur. Momenteel ontbreken de middelen om dit centrum vaker open te stellen. De PvdA is voorstander om dit wel te doen.

Zevenbergen verdient 2 nieuwe sporthallen. De Borgh gaat tegen de vlakte. Door slimme combinaties te maken tussen ontwikkeling zwembad de Bosselaar en de ambities van het Marklandcollege kan er met behoud van de bomen een sporthal nabij het zwembad komen. De PvdA Moerdijk is geen voorstander van één grote hal, omdat daarmee de andere basisscholen in Zevenbergen niet bediend worden vanwege de grote loopafstand. Op een tweede locatie komt wat er ons betreft een sporthal, die overdag gebruikt wordt voor het basisonderwijs en waar na schooltijd de handbalvereniging Groene Ster, de turnvereniging AZTV en andere verenigingen gebruik van maken.

Zevenbergschen Hoek

Zevenbergschen Hoek is een knooppunt voor de gemeente Moerdijk. Maar de inwoners dragen daarvan te vaak de lasten. In de komende jaren zal het Logistiek Park Moerdijk verder worden ingericht. Ook moet station Lage Zwaluwe meer dan nu een knooppunt worden voor allerlei verkeersstromen. De gemeente moet in haar overleg met het rijk, de provincie en de buurgemeente Drimmelen niet vergeten dat de inwoners rekenen op een schoon, veilig en groen Zevenbergschen Hoek. En niet in de laatste plaats op blijvende hulp van de gemeente bij het verminderen van het sluipverkeer door de kom van het dorp. De PvdA Moerdijk zal zich hiervoor inzetten.

De windmolens langs de A16 krijgen invloed, in ieder geval op het uitzicht van de inwoners. De PvdA waakt ervoor dat het effect op het milieu en het welzijn in het dorp en het omliggende buitengebied niet verder negatief wordt beïnvloed. En dat de afgesproken opbrengsten uit de windmolens terugvloeien naar de dorpskernen binnen de gemeente die de meeste overlast van het windmolenplan A16 hebben Zevenbergschen Hoek, Moerdijk en Langeweg.

De school, het kinderdagverblijf, het woonzorgcentrum voor ouderen en gemeenschapscentrum De Zevensprong zijn onmisbaar voor de toekomst van het dorp. De gemeente moet zich bij contacten met de besturen van zulke instellingen inzetten voor het behoud van deze voorzieningen. Over niet al te lange tijd staat

er een nieuw multifunctioneel gebouw waarin de school, het kinderdagverblijf en enkele andere dorpsvoorzieningen worden gevestigd. De PvdA Moerdijk steunt en initieert zulke initiatieven die de toekomst van een dorp waarborgen.

Saamhorigheid is een typerende eigenschap van wie in Zevenbergschen Hoek woont. Men ontmoet elkaar bij de talrijke verenigingen in het dorp, slaat de handen ineen als er een klus geklaard moet worden, viert samen feest. De PvdA Moerdijk waakt ervoor dat de gemeente dit mogelijk blijft maken door passende subsidies aan verenigingen en dorpsorganisaties.

Kandidatenlijst 2022 – 2026

Lijst 5

1	Bisar Çiçek	Zevenbergen
2	Remco Schreuders	Klundert
3	Marianne Pas	Langeweg
4	Jeffrey Dalderop	Zevenbergen
5	Herman van de Bergh	Zevenbergen
6	Jack van Ham	Zevenbergen
7	Kees Hendriks	Klundert
8	Kevin Kapiteijn	Moerdijk
9	Diny Nuijten	Helwijk
10	Kees de Ridder	Fijnaart
11	Gerrit de Vos	Fijnaart
12	Jan van Walsem	Zevenbergen
13	Marjolein de Wit	Willemstad
14	Wim Witjes	Zevenbergen
15	Mieke Pistorius	Zevenbergen